

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2023. május 4.*

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – 93/13/EGK irányelv – A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételek – Végrehajtható okiratnak minősülő hitelszerződésre vonatkozó végrehajtási eljárás – Végrehajtási kifogás – A tisztességtelen feltételek vizsgálata – A tényleges érvényesülés elve – Nemzeti szabályozás, amely nem teszi lehetővé a végrehajtási eljárásban eljáró bíróság számára, hogy a fogyasztó számára a kifogás benyújtására nyitva álló határidő lejártát követően vizsgálja valamely szerződési feltétel esetlegesen tisztességtelen jellegét – Olyan elvülhetetlen polgári jogi kereset létezése, amely lehetővé teszi az ügy érdekében eljáró bíróság számára, hogy ilyen felülvizsgálatot gyakoroljon és elrendelje a végrehajtás felfüggesztését – Feltételek, amelyek nem teszik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását – Biztosíték követelése a fogyasztótól a végrehajtási eljárás felfüggesztése céljából”

A C-200/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunalul București (bukaresti törvényszék, Románia) a Bírósághoz 2021. március 31-én érkezett, 2021. február 25-i határozatával terjesztett elő a

TU,

SU

és

a **BRD Groupe SociÉTé Générale SA,**

a **Next Capital Solutions Ltd**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: L. S. Rossi tanácselnök, S. Rodin (előadó) és O. Spineanu-Matei bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

* Az eljárás nyelve: román.

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a BRD Groupe Société Générale SA képviseletében M. Avram avocată,
- a spanyol kormány képviseletében M. J. Ruiz Sánchez, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Greco avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Carpus Carcea és N. Ruiz García, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.) értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a TU, illetve SU, és a BRD Groupe Société Générale SA (a továbbiakban: BRD), illetve a Next Capital Solutions Ltd (a továbbiakban: NCS) között az egyrészről TU és SU, másrészről a BRD között létrejött hitelszerződésre vonatkozó visszafizetési kötelezettség végrehajtásával szembeni kifogás tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely követelést e társaság később átruházott az NCS-re.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 93/13 irányelv huszonegyedik preambulumbekzdése kimondja, hogy „a tagállamok bíróságainak és közigazgatási szerveinek megfelelő és hatékony eszközökkel kell rendelkezniük ahhoz, hogy megszüntessék a fogyasztókkal kötött szerződésekben a tisztességtelen feltételek alkalmazását”.
- 4 Ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
„A tagállamok előírják, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket.”

5 Az említett irányelv 7. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodnak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását.”

A román jog

6 A Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (a polgári perrendtartásról szóló 134/2010. sz. törvény) alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban: polgári perrendtartás) 638. cikke (1) bekezdésének 4. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Végrehajtható okiratoknak minősülnek és végrehajthatóak továbbá:

[...]

4. azok a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vagy egyéb okiratok is, amelyeket törvény végrehajthatónak minősít.”

7 A polgári perrendtartás 638. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„Az (1) bekezdés 2. és 4. pontjában előírt értékpapírok végrehajtásának felfüggesztése a megsemmisítésükre irányuló érdemi kereset keretében is kérhető. A 719. cikk rendelkezései megfelelően alkalmazandók.”

8 A polgári perrendtartás 713. cikkének (2) bekezdése a következőket írja elő:

„Ha a végrehajtás alapját bírósági határozattól eltérő végrehajtható okirat képezi, a kifogás alátámasztása érdekében a végrehajtható okiratban meghatározott követelés megalapozottságával kapcsolatos ténybeli és jogi alapok kizárólag akkor hozhatók fel, ha a törvény nem rendelkezik a szóban forgó végrehajtható okirat megsemmisítésére irányuló külön eljárásjogi jogorvoslatról [...]”

9 A polgári perrendtartás 715. cikke (1) bekezdésének 3. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Ha törvény másként nem rendelkezik, a végrehajtási kifogást attól a naptól számított tizenöt napon belül lehet benyújtani, amikor:

[...]

3. a végrehajtást kifogásoló adós kézhez kapta a végrehajtási záradékkal ellátott okiratot vagy a felszólítást, vagy amennyiben nem kapta kézhez sem a végrehajtási záradékkal ellátott okiratot, sem pedig a felszólítást, illetve amennyiben a végrehajtásra felszólítás nélkül kerül sor, attól a naptól kezdve, amikor tudomást szerzett az első végrehajtási intézkedésről.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 10 2007 októberében TU és SU hitelszerződést kötött a BRD-vel (a továbbiakban: szóban forgó hitelszerződés). 2009 júniusában ez utóbbi az e szerződésből eredő követelést az IFN Next Capital Finance SA-ra engedményezte, amely ugyanezen év augusztusában átruházta a követelést az NCS-re.
- 11 Az NCS 2015. február 23-án bírósági végrehajtóhoz fordult a román jog szerint végrehajtható okiratnak minősülő hitelszerződés alapján TU-val szemben fennálló említett követelés behajtása érdekében. E körülmények között e végrehajtó fizetési meghagyást bocsátott ki TU-val szemben, és felszólította, hogy fizesse meg a szóban forgó hitelszerződés alapján fennmaradó tartozást, valamint a végrehajtási költségeket. Ugyanezen a napon a bírósági végrehajtó elrendelte a TU által több banknál vezetett számlákon fennálló pénzügyi eszközök letiltását. E különböző végrehajtási aktusokat 2015. március 2-án közölték az érintett személlyel.
- 12 2015. március 6-i határozatával a bírósági végrehajtó TU munkáltatójánál foganatosította a munkabér letiltását. Ezt az intézkedést 2015. március 13-án közölték TU-val.
- 13 2015. március 17-én TU kifogást emelt a végrehajtó előtt a tőle követelt összegeket vitatva, majd 2015. augusztus 5-én hathavi részletre osztott törlesztési terv engedélyezését kérte. Ezt követően 2016. május 25-én a bírósági végrehajtó ismét elrendelte TU munkabére egy részének letiltását.
- 14 2018. december 6-án a bírósági végrehajtó újabb fizetési meghagyást bocsátott ki az NCS-szel szemben fennmaradó tartozás végrehajtási költségekkel növelt összegének - a TU-nak egy Bukarestben (Románia) található ingatlanban fennálló tulajdonrészére alapított zálogjog terhe mellett történő - megfizetésére.
- 15 2018. december 28-án TU kifogással élt e végrehajtással szemben a Judecătoria sectorului 1 Bucureşti (bukaresti 1. kerületi helyi bíróság, Románia) előtt a végrehajtási jog elévülésére hivatkozva. E bíróság a 2019. április 18-án hozott jogerős ítéletében megállapította, hogy a végrehajtási kifogás elkésztett volt.
- 16 2020. február 17-én TU és SU újabb végrehajtási kifogást terjesztett az említett bíróság elé, arra hivatkozva, hogy a szóban forgó hitelszerződésben szereplő két feltétel, mégpedig a hiteldokumentáció megnyitásával kapcsolatos jutalék, illetve a havi hitelkezelési díj beszedésére vonatkozó feltétel tisztességtelen. Keresetükkel TU és SU a végrehajtási aktusok megsemmisítését és e feltételek tisztességtelen jellege miatt az NCS által jogalap nélkül letiltott összegek visszatérítését is kérte.
- 17 Ezen újabb kifogás alátámasztására TU és SU a 2019. november 6-i BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti és Secapital végzésre (C-75/19, nem tették közzé, EU:C:2019:950) hivatkozott, amelyben a Bíróság kimondta, hogy a 93/13 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi szabály, mint a polgári perrendtartás 713. cikkének (2) bekezdése, amelynek értelmében az a fogyasztó, akivel szemben végrehajtási eljárást indítottak, az ezen eljárás keretében megtett első intézkedések közlésétől számított tizenöt napon túl akkor sem hivatkozhat a végrehajtási eljárás tárgyát képező szerződésben foglalt feltételek tisztességtelen jellegére, ha e fogyasztó a nemzeti jog alapján jogosult a tisztességtelen feltételek fennállásának megállapítására irányuló eljárás megindítására, amelyre ugyan semmilyen határidő

nem vonatkozik, de amelynek kimenetele nem befolyásolja a végrehajtási eljárás kimenetelét, és a végrehajtás így kötelező lehet a fogyasztóra nézve a tisztességtelen feltételek fennállásának megállapítására irányuló eljárás befejezése előtt.

- 18 2020. július 3-i ítéletével a Judecătoria sectorului 1 București (bukaresti 1. kerületi helyi bíróság) helyt adott a BRD és az NCS által felhozott, e kifogás elkésztésére alapított kifogásnak. E bíróság szerint, noha a 2019. november 6-i BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București és Secapital végzésben (C-75/19, nem tették közzé, EU:C:2019:950) a Bíróság kimondta, hogy a fogyasztónak az érintett szerződés végrehajtásával szembeni kifogás keretében lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szerződési feltételek tisztességtelen jellegére hivatkozzon, ez a jog azonban ténylegesen nem gyakorolható bármikor, az e tekintetben előírt határidők betartása nélkül.
- 19 TU és SU ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Tribunalul Bucureștihez (bukaresti törvényszék, Románia), annak érdekében, hogy változtassa meg az említett kifogás késedelmes jellegére alapított kifogásnak helyt adó elsőfokú határozatot, tekintettel arra, hogy a Judecătoria sectorului 1 București (bukaresti 1. kerületi helyi bíróság) indokolása állítólagosan jogilag téves.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy az előtte folyamatban lévő ügy és a 2019. november 6-i BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București és Secapital végzés (C-75/19, nem tették közzé, EU:C:2019:950) alapjául szolgáló ügy hasonló. Mindazonáltal kérdéses számára, hogy befolyásolja-e az e végzésből eredő megállapításokat az a körülmény, hogy az a bíróság, amelyhez a fogyasztó adott esetben polgári jogi keresetet nyújt be, a kereset elbírálásáig felfüggesztheti a szerződés végrehajtását, amint az a polgári perrendtartás 638. cikkének (2) bekezdéséből következik.
- 21 Egyébiránt, amennyiben nem ez a helyzet, és a végrehajtásra vonatkozó nemzeti jogi szabályokat nem lehet az uniós joggal összhangban értelmezni, lehetővé téve a fogyasztó számára, hogy az érintett szerződési feltételek tisztességtelen jellegére hivatkozva a tizenöt napos határidőn túl kifogással éljen a szerződés végrehajtásával szemben, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ebből milyen következtetéseket kell levonnia.
- 22 E körülmények között a Tribunalul București (bukaresti törvényszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Ellentétes-e a 93/13 irányelvvel a polgári perrendtartás [...] VI. fejezetének 712. és azt követő cikkeiben foglalthoz hasonló olyan nemzeti jogi szabály, amely 15 napos határidőt ír elő arra, hogy az adós végrehajtási kifogás keretében a végrehajtható okirat[nak minősülő szerződés] valamely szerződéses kikötésének tisztességtelen jellegére hivatkozhatson, amennyiben a végrehajtható okirat[nak minősülő szerződésben] szereplő tisztességtelen feltételek fennállásának megállapítására irányuló keresetre semmilyen határidő nem vonatkozik, és ez utóbbi keretében az adósnak lehetősége van arra, hogy a polgári perrendtartás [...] 638. cikkének (2) bekezdésével összhangban [a végrehajtás] felfüggesztését kérje?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 23 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 93/13 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely az e rendelkezésben előírt tizenöt napos határidőn túl nem teszi lehetővé a végrehajtási eljárásban a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött, végrehajtható okiratnak minősülő szerződés végrehajtásával szemben emelt kifogás tárgyában eljáró bíróság számára, hogy hivatalból vagy a fogyasztó kérelmére vizsgálja e szerződés feltételeinek tisztességtelen jellegét, jöllehet e fogyasztó egyébként érdemi jogorvoslati lehetőséggel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy az e keresetet elbíráló bíróságtól ilyen vizsgálat lefolytatását és a végrehajtásnak e nemzeti jog más rendelkezésének megfelelően az említett kereset elbírálásáig történő felfüggesztésének elrendelését kérje.
- 24 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a 93/13 irányelv által létrehozott védelmi rendszer azon az elven alapszik, hogy a fogyasztó az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van, mind tárgyalási lehetőségei, mind pedig tájékoztatási szintje tekintetében (lásd különösen: 2017. január 26-i Banco Primus ítélet, C-421/14, EU:C:2017:60, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 E hátrányos helyzetre tekintettel ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve. Olyan kógens rendelkezésről van szó, amely arra irányul, hogy a szerződő felek jogai és kötelezettségei tekintetében a szerződés által megállapított formális egyensúlyt a szerződő felek egyenlőségét helyreállító, valódi egyensúllyal helyettesítse (lásd különösen: 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 53. és 55. pont; 2017. január 26-i Banco Primus ítélet, C-421/14, EU:C:2017:60, 41. pont).
- 26 Ennek kapcsán a Bíróság már több esetben megállapította, hogy a nemzeti bíróság – amennyiben a rendelkezésére állnak az e tekintetben szükséges jogi és ténybeli elemek – hivatalból köteles vizsgálni a 93/13 irányelv hatálya alá tartozó szerződési feltétel tisztességtelen jellegét, ezzel ellensúlyozván a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató közötti egyenlőtlen helyzetet (2013. március 14-i Aziz ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15, C-308/15, EU:C:2016:980, 58. pont; 2017. január 26-i Banco Primus ítélet, C-421/14, EU:C:2017:60, 43. pont).
- 27 Ezenfelül, a 93/13 irányelv – amint az a huszonnegyedik preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 7. cikkének (1) bekezdéséből következik – arra kötelezi a tagállamokat, hogy rendelkezzenek megfelelő és hatékony eszközökről annak érdekében, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását (2019. június 26-i Addiko Bank ítélet, C-407/18, EU:C:2019:537, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 Jöllehet a Bíróság már több vonatkozásban, továbbá a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése szerinti követelményeket figyelembe véve meghatározta, hogy a nemzeti bíróságnak milyen módon kell biztosítani az ezen irányelv alapján a fogyasztókat megillető jogok védelmét, ez nem változtat azon, hogy az uniós jog főszabály szerint nem harmonizálja a valamely szerződési feltétel állítólag tisztességtelen jellegének vizsgálatára irányuló eljárásokat, ezért az ilyen eljárások az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartoznak, azzal a feltétellel azonban, hogy ezek az eljárások nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló jellegű belső jogi esetekre

- vonatkozók (az egyenértékűség elve), és nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben: 2019. június 26-i Addiko Bank ítélet, C-407/18, EU:C:2019:537, 45. és 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 29 Ezenkívül a Bíróság kifejtette, hogy a tagállamok azon kötelezettsége, hogy biztosítsák a jogalanyok uniós jogból eredő jogainak tényleges érvényesülését, különösen a 93/13 irányelvből eredő jogok kapcsán magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem követelményét, amelyet az említett irányelv 7. cikkének (1) bekezdése megerősít, és amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke is tartalmaz, amely többek között az ilyen jogokra alapított keresetekre vonatkozó eljárási szabályok meghatározására is alkalmazandó (lásd ebben az értelemben: 2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy abban az esetben, ha a végrehajtási eljárás az ügy érdemében eljáró bíróság azon határozatának kihirdetését megelőzően befejeződik, amely megállapítja az e végrehajtás alapjául szolgáló szerződési feltétel tisztességtelen jellegét, és ebből következően ezen eljárás semmisségét, e határozat az említett fogyasztó számára csak kártérítésből álló utólagos védelmet nyújthatna, amely tökéletlennek és elégtelennek bizonyulna, illetve a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltakkal szemben nem lenne sem megfelelő, sem hatékony eszköz ahhoz, hogy az érintett feltétel alkalmazását megszüntessék (2019. november 6-i BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București és Secapital végzés, C-75/19, nem tették közzé, EU:C:2019:950, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Így a 2019. november 6-i BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București és Secapital végzésnek (C-75/19, nem tették közzé, EU:C:2019:950) a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott 34. pontjában a Bíróság kimondta, hogy a 93/13 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi szabály, amelynek értelmében az a fogyasztó, aki hitelszerződést kötött egy hitelintézettel, és akivel szemben ezen eladó vagy szolgáltató végrehajtási eljárást indított, az ezen eljárás keretében megtett első intézkedések közlésétől számított tizenöt napon túl akkor sem jogosult az említett eljárással szemben a tisztességtelen feltételek fennállására hivatkozni, ha e fogyasztó a nemzeti jog alapján keresetet indíthat a tisztességtelen feltételek fennállásának megállapítása iránt, amelynek megindítására ugyan semmilyen határidő nem vonatkozik, de amelynek kimenetele nincs hatással a végrehajtási eljárás kimenetelére, és a végrehajtás így kötelező lehet a fogyasztóra nézve a tisztességtelen feltételek fennállásának megállapítására irányuló eljárás befejezése előtt.
- 32 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal arra keresi a választ, hogy ez az értelmezés érvényes-e abban az esetben is, ha az érdemi kereset alapján eljáró bíróság hatáskörrel rendelkezik a végrehajtás felfüggesztésére.
- 33 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a fogyasztó azon lehetősége, hogy az érdemben eljáró bíróság előtt polgári jogi keresetet indítson a végrehajtani kért szerződés feltételei esetlegesen tisztességtelen jellegének felülvizsgálata iránt, amelynek keretében e bíróságtól e végrehajtás felfüggesztését kérheti, főszabály szerint elháríthatja annak kockázatát, hogy a végrehajtási eljárás a tisztességtelen feltételek fennállásának megállapítása iránti eljárás befejezése előtt lezáruljon.

- 34 Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtását követően a Bíróság meghozta a 2022. május 17-i Impuls Leasing România ítéletet (C-725/19, EU:C:2022:396). Ezen ítélet 60. pontjában a Bíróság kimondta, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a végrehajtási eljárásban eljáró, végrehajtási kifogást elbíráló bíróság számára nem teszi lehetővé, hogy az hivatalból vagy a fogyasztó kérelmére értékelje a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött, végrehajtható okiratnak minősülő szerződés feltételeinek tisztességtelen jellegét, mivel az ügy érdemében eljáró bíróság, amelyhez a polgári jog alapján külön keresetet lehet benyújtani az ilyen szerződési feltételek esetleges tisztességtelen jellegének vizsgálata érdekében, az érdemi döntés meghozataláig csak olyan összegű biztosíték megfizetése ellenében jogosult a végrehajtási eljárás felfüggesztésére, amely alkalmas arra, hogy a fogyasztót visszatartsa az ilyen kereset benyújtásától és fenntartásától.
- 35 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem ezen ítéletre tekintettel történő fenntartására vonatkozó kérdésre válaszolva a kérdést előterjesztő bíróság jelezte, hogy az ítélet egy azonos jogi problémára vonatkozó hasonló kérdésre adott választ tartalmaz.
- 36 Kétségtelen, hogy a 2022. május 17-i Impuls Leasing România ítélet (C-725/19, EU:C:2022:396) alapjául szolgáló alapeljárásban a végrehajtási kifogás tárgyában eljáró bíróságnak nem volt lehetősége arra, hogy felülvizsgálja az e végrehajtás alapjául szolgáló szerződés feltételeinek esetlegesen tisztességtelen jellegét, jóllehet a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapjául szolgáló ügy körülményei között e bíróságnak lehetősége van erre, de csak akkor, ha tizenöt napon belül fordultak hozzá, amelynek lejártával a fogyasztó már nem indíthat eljárást. Mindazonáltal mindkét esetben az alapvető kérdés az, hogy a fogyasztó azon lehetősége, hogy érdemi keresetet nyújthat be, amelynek keretében kérheti a végrehajtás felfüggesztését, az ilyen felfüggesztés szabályaira tekintettel alkalmas-e arra, hogy biztosítsa a 93/13 irányelv által elért kívánt védelem hatékonyságát.
- 37 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az ilyen felfüggesztésre a polgári perrendtartás 719. cikkében foglalt rendelkezések vonatkoznak. Úgy tűnik, hogy az eljárási kontextus e tekintetben megegyezik a 2022. május 17-i Impuls Leasing România ítélet (C-725/19, EU:C:2022:396) 57. pontjában szereplővel, amely pontban a Bíróság megállapította, hogy az ügy érdemében eljáró bírósághoz benyújtott külön kereset esetén a végrehajtás felfüggesztését kérő fogyasztónak a kereseti követelés értéke alapján számított biztosítékot kell fizetnie. A polgári perrendtartás 719. cikkének az Európai Bizottság által a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében előterjesztett észrevételekben megismételt tartalma megerősíti ezt a megállapítást.
- 38 Ennélfogva meg kell jegyezni, hogy a 2022. május 17-i Impuls Leasing România ítélet (C-725/19, EU:C:2022:396) 58. pontjában a Bíróság emlékeztetett arra az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a peres eljárás költségei a vitatott tartozás összegéhez viszonyítva nem lehetnek olyan mértékűek, hogy a fogyasztót visszatartsák a szerződési feltételek esetlegesen tisztességtelen jellegének vizsgálata érdekében a bírósági eljárás megindításától. Ezen ítélet 59. pontjában a Bíróság megállapította, hogy valószínű, hogy egy fizetési hátralékban lévő adós nem rendelkezik a megkövetelt biztosítékhoz szükséges pénzügyi forrásokkal.
- 39 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a fogyasztó azon lehetősége, hogy határidőhöz kötöttség nélkül érdemi keresetet indíthat, amelynek keretében biztosíték nyújtása ellenében kérheti a végrehajtási eljárás felfüggesztését, nem biztosíthatja a 93/13 irányelv által elért kívánt

védelem hatékonyságát, ha e biztosíték nyújtásához megkövetelt összeg alkalmas arra, hogy a fogyasztót visszatartsa az ilyen kereset benyújtásától és fenntartásától, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

- 40 Egyebekben a kérdést előterjesztő bíróság jelezte, hogy továbbra is érdeke fűződik az előzetes döntéshozatal iránti kérelme - 23. és 24. pontjában említett - arra vonatkozó részének megválaszolásához, hogy milyen magatartást kell a nemzeti bíróságnak tanúsítania abban az esetben, ha nem tudja a nemzeti joggal az uniós joggal összhangban értelmezni.
- 41 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben a nemzeti szabályozásnak a 93/13 irányelv követelményeivel összhangban történő értelmezése és alkalmazása nem lehetséges, a nemzeti bíróságok hivatalból kötelesek vizsgálni, hogy a felek megállapodása szerinti rendelkezések tisztességtelenek-e, és szükség esetén mellőzniük kell az említett vizsgálatot kizáró valamennyi rendelkezés vagy ítélkezési gyakorlat alkalmazását (2019. november 7-i Profi Credit Polska ítélet, C-419/18 és C-483/18, EU:C:2019:930, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Ebből következik, hogy az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely az e rendelkezésben előírt tizenöt napos határidőn túl nem teszi lehetővé a végrehajtási eljárásban a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött, végrehajtható okiratnak minősülő szerződés végrehajtásával szemben emelt kifogás tárgyában eljáró bíróság számára, hogy hivatalból vagy a fogyasztó kérelmére vizsgálja e szerződés feltételeinek tisztességtelen jellegét, jóllehet e fogyasztó egyébként érdemi jogorvoslati lehetőséggel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy az e keresetet elbíráló bíróságtól ilyen vizsgálat lefolytatását és a végrehajtásnak e nemzeti jog más rendelkezésének megfelelően az említett kereset elbírálásáig történő felfüggesztésének elrendelését kérje, amennyiben e felfüggesztés csak olyan biztosíték nyújtása ellenében lehetséges, amelynek összege alkalmas arra, hogy a fogyasztót visszatartsa az ilyen kereset benyújtásától és fenntartásától, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata. Amennyiben a nemzeti szabályozás ezen irányelv követelményeivel összhangban történő értelmezése és alkalmazása nem lehetséges, az ilyen szerződés végrehajtásával szemben emelt kifogás tárgyában eljáró nemzeti bíróság hivatalból köteles vizsgálni, hogy e szerződés feltételei tisztességtelenek-e, és szükség esetén mellőznie kell az ilyen vizsgálatot kizáró valamennyi nemzeti rendelkezés alkalmazását.

A költségekről

- 43 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvet

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely az e rendelkezésben előírt tizenöt napos határidőn túl nem teszi lehetővé a végrehajtási eljárásban a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött, végrehajtható okiratnak minősülő szerződés végrehajtásával szemben emelt kifogás tárgyában eljáró bíróság számára, hogy hivatalból vagy a fogyasztó kérelmére vizsgálja e szerződés feltételeinek tisztességtelen jellegét, jóllehet e fogyasztó egyébként érdemi jogorvoslati lehetőséggel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy az e keresetet elbíráló bíróságtól ilyen vizsgálat lefolytatását és a végrehajtásnak e nemzeti jog más rendelkezésének megfelelően az említett kereset elbírálásáig történő felfüggesztésének elrendelését kérje, amennyiben e felfüggesztés csak olyan biztosíték nyújtása ellenében lehetséges, amelynek összege alkalmas arra, hogy a fogyasztót visszatartsa az ilyen kereset benyújtásától és fenntartásától, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata. Amennyiben a nemzeti szabályozás ezen irányelv követelményeivel összhangban történő értelmezése és alkalmazása nem lehetséges, az ilyen szerződés végrehajtásával szemben emelt kifogás tárgyában eljáró nemzeti bíróság hivatalból köteles vizsgálni, hogy e szerződés feltételei tisztességtelenek-e, és szükség esetén mellőznie kell az ilyen vizsgálatot kizáró valamennyi nemzeti rendelkezés alkalmazását.

Aláírások